

Anàlisi del web Sexe Joves: www.sexejoves.gencat.cat

Gemma Falguera¹, M. Teresa Lluch², Dolors Costa¹, Edith López Grado¹, Àngels Medrano¹, Dolors Guix¹, Cristina Pipó¹, GRASSIR³

¹Atenció a la Salut Sexual i Reproductiva. Direcció d'Atenció Primària Metropolitana Nord. Institut Català de la Salut. Sabadell; ²Escola d'Infermeria. Universitat de Barcelona; ³Grup de Recerca en Atenció a la Salut Sexual i Reproductiva. Institut d'Investigació en Atenció Primària (IDIAP) Gol i Gorina. Barcelona.

Resum

El web Sexe Joves és una eina per resoldre els dubtes dels joves sobre salut sexual i reproductiva. Forma part de la cartera de serveis de les unitats d'atenció a la salut sexual i reproductiva (ASSIR) en atenció als joves. Està coordinat i actualitzat per professionals de les unitats ASSIR d'atenció primària de l'Institut Català de la Salut (ICS), que avaluen la qualitat dels continguts del web, les respostes dels professionals i l'opinió dels joves sobre els serveis utilitzats.

Introducció

El web Sexe Joves¹ es va crear a l'Institut Català de la Salut (ICS) el 2006 com una eina per resoldre els dubtes dels joves sobre salut sexual i reproductiva i forma part de la cartera de serveis de les unitats ASSIR en atenció als joves². Des de 2012 és un canal temàtic al web del Canal Salut de la Generalitat de Catalunya. La pàgina principal actual del web es pot veure a la Figura 1.

A Catalunya, els joves menors de 24 anys constitueixen el 25,31% (1.893.481) de la població³. Avui en dia s'observa una realitat millorable quant a disminuir les taxes de fecunditat⁴, d'avortament⁵ i del nombre d'infeccions de transmissió sexual (ITS)^{6,7}, i quant a la prevenció de l'abús sexual en la infància⁸ (Taula 1).

L'objectiu general del web és informar sobre tots els temes relacionats amb la salut sexual i reproductiva dels joves d'entre 14 i 25 anys, per afavorir canvis de conducta per tal que s'autoresponsabilitzin respecte a la seva sexualitat. El web està en català i castellà i s'ha adaptat per als joves que tinguin discapacitats visuals i auditives (Figura 2).

Els objectius específics són:

- Oferir informació sobre sexualitat, afectivitat i prevenció de conductes de risc.
- Conèixer què pensen els joves sobre salut sexual, afectiva i reproductiva.

FIGURA 1. Pàgina principal del web Sexe Joves (www.sexejoves.gencat.cat)

- Proporcionar una consulta virtual.
- Analitzar la satisfacció dels joves respecte la utilització del web.
- Afavorir l'accessibilitat dels joves al sistema sanitari.
- Avaluar la qualitat de les respostes dels professionals sanitaris.
- Incidir en la disminució del nombre d'embarassos no desitjats.
- Incidir en la disminució de les infeccions de transmissió sexual.

La difusió del web es fa mitjançant les xerrades/tallers que realitzen a les escoles els professionals sanitaris, els professionals de la salut i els mestres, i el boca-orella entre els propis joves.

Està dirigida des de l'ICS conjuntament amb el Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya. El funcionament del web es basa en tres columnes: el comitè editorial, els professionals que atenen la consulta virtual (correu electrònic, xat) i l'administradora. El comitè editorial vetlla per l'avaluació de la qualitat dels continguts del web i de la consulta virtual i està format per un equip de professionals del Departament de Joventut, l'Agència de Salut Pública de Catalunya, el Casal Lambda i l'ICS. Els professionals que realitzen la consulta virtual treballen en les unitats ASSIR de tot Catalunya; un equip de 60 perso-

Correspondència: Gemma Falguera Puig
CAP Sant Fèlix, 1a planta
Crta. de Barcelona, 473
08203 Sabadell
Tel. 647 333 099
Adreça electrònica: gfalguera.mn.ics@gencat.cat

TAULA 1. Indicadors maternoinfantils, infeccions de transmissió sexual i abús sexual en joves de Catalunya (2012) (1.893.481 joves; 25,31% de la població)*

Indicador	Grup d'edat	
	15-19 anys	20-24 anys
Taxa de fecunditat (Font: Institut d'Estadística de Catalunya)	8,1	34,1
Taxa d'avortament (Font: Observatori del Sistema de Salut de Catalunya)	2.393	4.025
Infeccions de transmissió sexual (ITS) (Font: Centre d'Estudis d'Epidemiològics sobre les ITS i Sida de Catalunya)	164 condilomes anus-genitals	
	36 herpes genitals	
	122 malalts per clamídies	
	11 tricomoniasis	
Sida (Font: Centre d'Estudis Epidemiològics sobre les ITS i Sida de Catalunya)	15 casos	(20-29 anys) 39 homes i 6 dones
Prevalença d'abús sexual en la infància⁸	9,6%	

* Font: Institut Nacional d'Estadística

FIGURA 2. Vídeos explicatius amb llenguatge de signes al web Sexe Joves

nes (53 llevadores, 1 infermera, 4 psicòlogues i 2 ginecòlogues) respon els correus electrònics; al xat hi participen 4 llevadores. El servei de correu electrònic funciona 24 hores els 365 dies de l'any i els correus que es reben es responen abans de 12 hores; el xat funciona les tardes de dilluns a dissabte. L'administradora coordina la consulta virtual i els professionals, realitza explotacions de dades, etc.

L'estructura del web està distribuïda en 7 parts: arbre de continguts amb dibuixos, jocs interactius, correu electrònic, xat, diccionari de termes, centres i serveis, i notícies.

Resultats

1) Utilització del web. El nombre de visites totals⁹ al web des de la creació fins a la data d'aquest estudi havia estat d'1.105.543. El total de pàgines visitades era de 5.209.492. Respecte a les dades generals, la mitjana de visitants (visita: sèrie d'accions que comencen quan el visitant visualitza la primera pàgina del servidor i que finalitza quan el visitant surt del lloc o queda inactiu més de 30 minuts) per dia ha estat de 1.703 i hi ha hagut 233.525 visualitzacions (visualitzacions de pàgina: nombre de pàgines visualitzades durant la visita); El 85,59% de les visites van ser nacionals i el 14,41% de l'estranger. La durada mitjana de la visita va ser de 7 min i 31 s, i la mitjana de pàgines/visitant va ser de 4,37. La pàgina més visitada el 2013 ha estat "el *Petting*" (carícies, petons, abraçades) amb 7.509 visites i 13.779 visualitzacions. Destaquen també les 6.158 visites a l'apartat "La primera vegada" i les 6.002 visites a l'apartat "Afectivitat i sexualitat" (Taula 2).

2) Dades generals sobre el consultori virtual del web Sexe Joves (2006-2013). Des de 2006 a 2013 es van produir 15.391 consultes: 13.841 (90%) per correu electrònic i 1.550 a través del xat (10%).

3) Dades sobre el consultori virtual del web Sexe Joves l'any 2013.

– Edat i sexe dels joves que utilitzen el correu electrònic. El percentatge de correus electrònics rebuts del sexe femení va ser de 75,57% (631), superior al masculí 15,57% (130); el 8,86% (127) no va identificar el seu sexe. En la consulta electrònica, la mitjana d'edat en el sexe femení va ser de 16,72 anys, semblant al sexe masculí, la mitjana d'edat del qual va ser de 16,22 anys.

– Relació dels temes dels correus electrònics més consultats i la seva distribució per sexe. Els temes més consultats van ser la contracepció (182), el coneixement del cos (178), la contracepció d'urgència (73), l'afectivitat i la sexualitat (61) i les patologies (57) (Taula 3). Els temes més consultats (Taula 3) per noies i nois han estat similars però en diferent ordre. En les noies els més consultats han estat: contracepció (164), coneixement del cos (128), contracepció d'urgència

TAULA 2. Pàgines del web Sexe Joves vistes el 2013

Pàgina	Visites*	%	Visualitzacions**	%
<i>Petting</i>	7.509	13,71	13.779	16,47
Primera vegada	6.158	11,24	7.877	9,42
Afectivitat i sexualitat	6.002	10,96	10.102	12,08
Coneixement del cos	4.260	7,78	8.362	10,00
Contracepció	3.658	6,68	5.083	6,08
Sexe virtual	3.576	6,53	4.204	5,03
Infeccions de transmissió sexual	3.407	6,22	5.151	6,16
Avortament	3.108	5,67	4.004	4,79
Escriu-nos	2.815	5,14	3.570	4,27
Abús	2.605	4,76	4.642	5,55
Embaràs	2.597	4,74	3.662	4,38
Contracepció d'urgència	2.468	4,51	4.068	4,86
Centres i serveis	2.249	4,11	3.233	3,86
Sexe i drogues	2.220	4,05	2.831	3,38
Webs d'interès	1.326	2,42	2.066	2,47
Diccionari de termes	822	1,50	1.019	1,22
Total	54.780	100,00	83.653	100,00

*Visita: sèrie d'accions que comencen quan el visitant visualitza la primera pàgina del servidor i que finalitza quan el visitant surt del lloc o queda inactiu més de 30 minuts; **Visualitzacions de pàgina: nombre de pàgines visualitzades durant cada visita.

(62), afectivitat i sexualitat (48), embaràs (41) i patologies (41). En els nois han estat: coneixement del cos (33), afectivitat i sexualitat (11), contracepció (10), ITS (10) i patologies (10).

- Procedència dels correus electrònics el 2013. El nombre més elevat de joves que van consultar eren de la província de Barcelona (71,91%; 919). Eren de la província de Tarragona el 10,9% (116), de Girona el 6,87% (79), de Lleida el 3,13% (36) i de les Illes Balears el 3,09% (40). El 3,12% (26) procedien de la resta d'Espanya i el 28,02% (234) no va contestar.

- Resultats de l'enquesta de satisfacció i qualitat realitzada pels joves voluntàriament quan reben la resposta per correu electrònic. El 2013 es van rebre 47 respostes a enquestes de satisfacció. El 87% va contestar que el professional havia resolt els seus dubtes i va valorar de notable a excel·lent la resposta obtinguda el 87,23% dels casos. La valoració dels recursos del web va ser de notable a excel·-

lent en el 85,11% dels casos. El nombre de joves que recomanaria el web va ser del 93%. El 44,68% havia conegut el web per Internet, el 29,79% l'havia conegut mitjançant xerrades/tallers en les escoles/instituts, el 12,77% a través de professionals d'atenció primària i el 10,64% a través d'amics o amigues.

- Qualitat de les respostes dels professionals. Des del seu inici es van avaluar 11.309 correus electrònics. Es va detectar un percentatge molt elevat de respostes valorades amb un contingut científic correcte (98,34%). En l'1,66% de respostes hi havia algun dèficit d'actualització; en alguns casos, quan s'han detectat s'ha comunicat al professional per si havia de fer alguna ampliació de la resposta.

Conclusions

L'elevat nombre de visites que es van registrar al web demostra que Sexe Joves és una eina que els joves utilitzen

TAULA 3. Temes més consultats per correu electrònic el 2013, distribuïts per sexe de la persona consultant

Tema	Sexe				No consta		Total
	♀		♂		N	%	
	N	%	N	%			
Contracepció	164	90,11	10	5,49	8	4,40	182
Coneixement del cos	128	71,91	33	18,54	17	9,55	178
Altres temes	67	63,81	27	25,71	11	10,48	105
Contracepció d'urgència	62	84,93	5	6,85	6	8,22	73
Afectivitat i sexualitat	48	78,69	11	18,03	2	3,28	61
Patologies	41	71,93	10	17,54	6	10,53	57
Embaràs	41	95,35	1	2,33	1	2,33	43
Infeccions de transmissió sexual	21	58,33	10	27,78	5	13,89	36
La primera vegada	26	89,66	3	10,34	0	0	29
Centres i serveis	16	80,00	3	15,00	1	5,00	20
Avortament	11	73,33	4	26,67	0	0	15
Ejaculació precoç	2	20,00	7	70,00	1	10,00	10
<i>Petting</i>	5	55,56	3	33,33	1	11,11	9
Abús, agressions...	5	100,00	0	0	0	0	5
Disfunció erèctil	1	20,00	4	80,00	0	0	5
Vacunes	2	66,67	0	0	1	33,33	3
Addiccions	3	100,00	0	0	0	0	3
Sexe virtual	1	100,00	0	0	0	0	1
Sexe i drogues	0	0	0	0	0	0	0
Vaginisme	0	0	0	0	0	0	0
Total	644	77,13	131	15,69	60	7,19	835

per obtenir informació sobre temes de salut sexual i reproductiva. Els continguts més visualitzats de la pàgina web Sexe Joves van ser: “El *petting*”, “La primera vegada” i “Afectivitat i sexualitat”, temes semblants als d’altres estudis¹. Això confirma que hi continua havent una manca d’informació i d’educació en aquets temes i que és important seguir invertint esforços des de les famílies, les escoles i els professionals de la salut en consells de salut sexual i reproductiva adequats per gaudir de la sexualitat. L’ús de la consulta virtual per gènere i edat va ser superior en el gènere femení, igual que en el programa “Salut i Escola” i en altres intervencions¹. Als dos gèneres els va preocupar les mateixes temàtiques però en ordre diferent. S’ha de ressaltar que avui en dia consulten ambdós sexes per

manca de coneixements del cos, l’afectivitat i la sexualitat, entre d’altres. El primer motiu de consulta de les noies és la contracepció; per als nois, aquest és el tercer tema que més els preocupa.

La consulta virtual, a diferència de la consulta presencial, permet tractar tots aquets temes d’una forma anònima i facilita el diàleg respecte els dubtes o problemes que es poden generar diàriament. Barcelona va ser la província de procedència amb major nombre de correus electrònics, ja que és el territori amb més densitat de població, però la difusió del web és igualitària per tot Catalunya. En l’avaluació del grau de satisfacció dels joves amb la consulta virtual i el web en general, el nivell de valoració obtingut va ser de notable a excel·lent i la majoria recomanaria el ser-

vei als seus amics i amigues. Els professionals van resoldre de forma majoritària els dubtes plantejats. Els joves havien conegut el web per diverses vies, principalment a través d'Internet, seguit per les xerrades/tallers a l'escola/institut, els professionals d'atenció primària, els amics/amigues, les infermeres de Salut i Escola i els monitors/casals.

En l'avaluació del contingut de les respostes es va detectar un percentatge molt elevat de respostes valorades amb un contingut científic correcte. Els professionals valoren molt positivament les aportacions que el comitè editorial els suggereix. Per mantenir el nivell de qualitat de la consulta virtual del web Sexe Joves és útil fer intervencions formatives periòdiques d'actualització als professionals que l'atenen.

En resum, es considera el web com una part de la cartera de serveis de l'atenció a la salut sexual i reproductiva dirigida als joves. Seria útil fer-la extensiva a la població en general, per tot tipus de temàtiques relacionades en sanitat, i sempre coordinada per un grup de professionals que vetllin per una bona qualitat de la informació.

REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES

1. Falguera Puig G. Análisis del uso de la web Sexe Joves y evaluación de una estrategia de mejora de la consulta virtual, basada en la formación complementaria de las enfermeras obstétrico-ginecológicas (matronas). [Tesi Doctoral]. Barcelona: Escola Universitària d'Infermeria. Universitat de Barcelona; 2012.
2. Generalitat de Catalunya. Departament de Salut. Planificació i Avaluació. Pla estratègic d'ordenació de serveis de l'atenció a la salut sexual i reproductiva. Cartera de serveis de les unitats d'atenció a la salut sexual i reproductiva. Barcelona; 2008. Accés el 9 d'octubre de 2011. Consultable a: <https://www.gencat.cat/salut/depsalut/html/es/dir3442/pesalrepr.pdf>
3. Instituto Nacional de Empleo. Madrid, 2012. Accés el 9 de juny de 2014. Consultable a: <http://www.ine.es/jaxi/tabla.do?path=/t20/p321/serie/def/10/&file=02003.px&type=pcaxis&L=0>
4. Generalitat de Catalunya. Institut d'Estadística de Catalunya (IDES-CAT). Barcelona; 2012. Accés el 9 de juny de 2014. Consultable a: <http://goo.gl/ErBPvX>
5. Generalitat de Catalunya. Departament de Salut. Observatori del Sistema de Salut a Catalunya. Barcelona; 2014. Accés el 9 de juny de 2014. Consultable a: <http://goo.gl/RjTs2i>
6. Generalitat de Catalunya. Departament de Salut. Centre d'Estudis Epidemiològics sobre les infeccions de transmissió sexual i sida de Catalunya CEEISCAT. Barcelona; 2014. Accés el 9 de juny de 2014. Consultable a: http://www.ceeiscat.cat/documents/Informe_semestral_VIH.pdf
7. Generalitat de Catalunya. Departament de Salut. Centre d'Estudis Epidemiològics sobre les infeccions de transmissió sexual i sida de Catalunya CEEISCAT. Barcelona; 2014. Accés el 9 de juny de 2014. Consultable a: <http://www.ceeiscat.cat/documents/Semestral ITS.pdf>
8. Ajuntament de Rubí. Premi Ferran Salsas i Roig. Abús sexual en la infància i l'adolescència: efectes a llarg termini en la salut sexual i reproductiva i les relacions afectives i sexuals de les dones adultes. Accés el 5 d'octubre de 2011. Consultable a: <http://www.rubi.cat/perfil/rubi/recursos/recursos/24885ajrub.pdf>
9. Generalitat de Catalunya. Departament de Salut. Institut Català de la Salut. Memòria del Web Sexe Joves. Barcelona; 2013.